

عنوان مقاله:

مطالعه و سنجش کاربری چهارطاقی نویس بر اساس شواهد باستانشناختی

محل انتشار:

دومین کنگره بین المللی افق های جدید در معماری و شهرسازی با رویکرد توسعه و فناوری (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

علیرضا زبان آور - دانشجوی دکترای باستان شناسی دوران تاریخی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تحقیقات

سولماز احمدزاده خسروشاهی - دانش آموخته کارشناسی ارشد باستان شناسی دوران تاریخی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ابهر

خلاصه مقاله:

تاکنون بیشتر سازه های مذهبی دوره ی ساسانی که مورد پژوهش قرار گرفته به نواحی جنوبی و غربی ایران محدود بوده و در نواحی مرکزی فلات ایران تا به امروز مطالعات جامعی از منظر باستانشناختی بر روی این بناها صورت نگرفته است. چهارطاقی های این محدوده غالباً به صورت سازه های منفرد و فاقد پیچیدگی های معماری هستند. بیشتر پژوهشگران مرتبط با آتشکده های ساسانی، اینگونه از چهارطاقی های دوره ی ساسانی را به عنوان علامت راهنما یا سازه های فرعی در معماری مذهبی این بازه ی زمانی قلمداد کرده و آن را فاقد کاربری نیایشگاهی اصلی و کامل دانسته اند. از میان چهارطاقی های مناطق مرکزی ایران، چهارطاقی نویس قم به علت موقعیت مکانی ویژه و دورافتاده، دارای ویژگی های منحصر به فردی همچون وجود محوطه های پیرامونی هم دوره میباشد و میتواند در بازسازی موقعیت این سازه نسبت به سایر سازه های پیرامونی درکی مناسب را ایجاد نماید. در این پژوهش سعی شده تا در ابتدا به صورت میدانی و با بررسی باستانشناختی این چهارطاقی، موقعیت و رابطه ی آن با محوطه های پیرامون خود آشکار گردد و سپس به صورت مطالعات کتابخانه ای داده های موجود را مورد سنجش و مقایسه با سازه های مشابه در مناطق همجوار قرار داد تا در نهایت نوع کاربری آن مشخص گردد. نتایج حاصل از این پژوهش این احتمال را بیان میکند که چهارطاقی های ساده ای که تاکنون به عنوان میل راهنما یا بخش فرعی مجموعه های مذهبی مطرح بوده اند را میتوان به عنوان یک سازه ی مذهبی جامع و اصلی در نظر گرفت. این پژوهش از این منظر مورد اهمیت است که با تغییر دیدگاه نسبت به چهارطاقی های ساده میتواند گونه شناسی نوینی از سازه های مذهبی دوره ی ساسانی را بیان نماید.

کلمات کلیدی:

چهارطاقی نویس، دوره ساسانی، قم، سازه های مذهبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/531496>

